

Dictionary of

Research Methodologies in

Translation & Interpreting Studies

Vorya Dastyar

www.ketab.ir

ACADEMIC
PUBLISHING

ACADEMIC PUBLISHING

Zaban Academic Publishing was acquired by Majid Khorsand in the 2010s.

Registered Office

Zaban Academic Publishing, Bloor Commercial Center, University Square,
Tabriz, Iran.

Postcode: 5156913616

Website: www.zabanac.com

Email: info@zabanac.com

Phone: +984133251266

This edition first published 2017

© 2017 Zaban Academic Publishing.

For details of our global editorial offices, for customer services, and for information about how to submit your books, translations and researches for publication please see our website at www.zabanac.com.

Copyright © 2017 by Zaban Academic Publishing

All rights reserved. No part of this publication may be reproduced, stored in a retrieval system, or transmitted, in any form or by any means, electronic, mechanical, photocopying, recording or otherwise, except as permitted by Iran Copyright without the prior permission of the publisher.

Zaban Academic also publishes its books in a variety of electronic formats. Some content that appears in print may not be available in electronic books.

National Library and Archive of Iran Data

Dictionary of Research Methodologies in Translation & Interpreting Studies

Author: Vorya Dastgheib

Editor and Layout editor: Majid Khorsand

Typesetting: Fatemeh Saif Kazemi

ISBN: 978-600-862-03-8

Printed and bound in Iran.

ACADEMIC
PUBLISHING

سرشناسه	Dastyar, Vorya, - ۱۳۶۰ -
عنوان و نام پدیدآور	Dictionary of Research Methodologies in Translation and Interpreting Studies / Vorya Dastyar
مشخصات نشر	تبریز: انتشارات زبان آکادمیک، ۱۳۹۵ = ۲۰۱۷ م
مشخصات ظاهری	۱۹۴ ص.، وزیری ۲۳ × ۱۶.۵
شابک	۹۷۸-۶۰۰-۸۶۵۲-۰۳-۸
وضعیت فهرست‌نویسی	فیا
یادداشت	انگلیسی.
آوانویسی عنوان	دیکشنری.
موضوع	ترجمه -- تحقیق -- روش‌شناسی
موضوع	Translating and interpreting -- Research -- Methodology
رده‌بندی کنگره	۱۳۹۵ ۳۰۶/۵۵۹
رده‌بندی دیویی	۴۱۸/۲
شماره شابشناسی ملی	۴۴۸۴۲۹۵

Dictionary of Research Methodologies in Translation and Interpreting Studies

تدوین و ترجمه و تالیف	ریا داستیار	ناظر امور فنی	مجید خرسند
ناشر	انتشارات زبان آکادمیک	حروفچینی	فاطمه رؤف کاظمی
نوبت و سال چاپ	اول - ۱۴۰۵	شمارگان	۲۰۰۰ جلد
تعداد صفحه	۱۹۴	شابک	۹۷۸-۶۰۰-۸۶۵۲-۰۳-۸
قطع	وزیری	قیمت	۳۰۰۰۰ ریال

ACADEMIC
PUBLISHING

انتشارات زبان آکادمیک

جامع‌ترین فروشگاه و مرکز چاپ و نشر تخصصی منابع زبان‌های خارجی
خرید تلفنی و اینترنتی

نشانی مرکز پخش:

تبریز، فلکه دانشگاه، برج بلور، انتشارات زبان آکادمیک

۰۹۱۴۴۰۶۲۷۹۷ و وبسایت ۰۴۱۳۳۲۵۱۲۶۶ www.zabanac.com

«کلیه حقوق مادی و معنوی این کتاب برای ناشر محفوظ است. هیچ بخشی از کتاب به هیچ شکلی اعم از کپی یا اسکن در هر گونه رسانه‌ای از جمله کتاب، لوح فشرده، سایت اینترنتی یا مجلات، بدون اجازه کتبی از ناشر غیر قانونی بوده و موجب پیگرد قانونی است.»

Contents

About the Author: in English	9
About the Author in Persian	11
Author's Preface in English	13
Author's Preface in Persian	15
Dictionary of Research Methodologies A-Z	17
Bibliography	139
Appendix A: List of Terms: English-Persian	165
Appendix B: List of Terms: Persian-English	179

پیشگفتار مؤلف

فرهنگی که پیش رو دارید، حاصل ماه‌ها تحقیق است. این فرهنگ که اولین فرهنگ توصیفی اصطلاحات اصول و روش تحقیق در حوزه‌های ترجمهٔ مکتوب و شفاهی است، از آنجا پدید آمد که ماه‌ها پیش احساس کردم که دانشجویان رشتهٔ ترجمه در دانشگاه‌های ایران برای اجرای پروژه‌ها و ترم‌ها، پایان‌نامه‌های کارشناسی ارشد و دکترای خود و رویارویی با چالش‌های روش‌شناختی باید بیشتر از پیش با اصطلاحات و مفاهیم اصول و روش تحقیق و کاربرد آنها در رشتهٔ ترجمه آشنا باشند و دست‌هرچه عمیق‌تر و کاربردی‌تری از این مفاهیم مهم داشته باشند. باید گفت که کتب خارجی خوبی در حوزهٔ تحقیق در رشتهٔ ترجمه نوشته و منتشر شده‌اند، اما به راستی جای یک فرهنگ توصیفی اصطلاحات اصول و روش تحقیق در دانشگاه‌های ما خالی است. تا جایی که بنده اطلاع دارم چنین فرهنگی با این موضوع در خارج از کشور هم نگاشته نشده است. بدین ترتیب، فرهنگ حاضر بر نوع خود به نظیر است. مخاطب فرهنگ حاضر اساتید، مترجمان و دانشجویان رشتهٔ ترجمه در تمامی مقاطع دانشگاهی هستند که با تحقیق و نوشتن تز و پایان‌نامهٔ اصل در حوزه‌های مطالعات ترجمه و ترجمه‌شناسی روبرو و کار دارند.

ویژگی‌های فرهنگ حاضر

این فرهنگ به توصیف و تشریح بیش از ۳۰۰ اصطلاح کلیدی به شیوه‌ای کاربردی در اصول و روش تحقیق در حوزهٔ مطالعات ترجمه (TS) می‌پردازد که از جنبهٔ دانشنامه‌ها و مقالات خارجی در مطالعات ترجمه و ترجمهٔ شفاهی استخراج کرده‌ام. بدین ترتیب، راسخ این فرهنگ، برای اشاره به مطالعات ترجمهٔ مکتوب و شفاهی از اختصار آکادمیک (TLA) و برای اشاره به ترجمهٔ مکتوب و شفاهی از اختصار استاندارد TL استفاده کرده‌ام. از ویژگی‌های برجستهٔ این فرهنگ حاضر بخشیده‌ام، این است که امر تحقیق در ترجمهٔ شفاهی را هم به سبب پوشش قرار داده‌ام، به نحوی که مخاطبی که به تحقیق در ترجمهٔ مکتوب می‌پردازد، به همراه مخاطبی که در ترجمهٔ شفاهی پژوهش می‌کند، هم در دو این فرهنگ را در کار تحقیقاتی خود مفید خواهند یافت. ویژگی دیگر این فرهنگ این است که در آن با استفاده از مراجع ترجمه، برای تمامی مدخل‌های اصلی معادل فارسی رایج و استاندارد داده‌ام. ویژگی دیگر این فرهنگ ارجاعات درون‌متنی است که در پایان هر مدخل (بعد از عبارت (See also) و یا به صورت مجزا (با علامت →)

داده ام تا فرهنگ هرچه کاربردی تر باشد و در مورد اول، خواننده بتواند با مشاهده و مطالعه سایر مدخل های مرتبط به درک عمیق تری از اصطلاحات کلیدی و کاربرد آنها در امر تحقیق دست یابد، و در مورد دوم، با دنبال کردن اصطلاح بعد از → ، اطلاعات مربوط به آن را بیابد. از دیگر ویژگی های فرهنگ حاضر این است که در داخل متن آن، اصطلاحات کلیدی که در متن سایر مدخل ها ذکر شده اند را با حروف بزرگ (کاپیتال) نوشته ام تا به خواننده تأکید کنم که می تواند آن اصطلاح را در بین مدخل های اصلی جستجو و متن آن را مطالعه کند. فهرست فارسی به انگلیسی و انگلیسی به فارسی اصطلاحات را هم داده ام تا خواننده بتواند اصطلاحات را به زبان فارسی و انگلیسی در فرهنگ حاضر جستجو کند. در این فرهنگ تمرکز اصلی من بر انواع روش ها و طرح ها و ابزار اصطلاحات و مفاهیم مهم در تحقیق کمی و کیفی در TIS بوده است.

در خاتمه، از جناب آقای مجید خرسند، مدیر مسئول محترم انتشارات زبان آکادمیک که زمینه چاپ اثر حاضر فراهم کردند، نهایت تشکر را دارم.

وریا دستیار

زمستان ۱۳۹۵